

Forfatter: Heiberg, P. A.

Titel: Udrag fra Rigsdalers-Sedlens Hændelser

Citation: Heiberg, P. A.: "Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter", i Heiberg, P. A.: *Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter*, udg. af Otto Borchsenius ; Fr. Winkel Horn , 1884, s. 4. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibergpa01val-shoot-idm140167182642848/facsimile.pdf> (tilgået 10. april 2024)

Anvendt udgave: Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter

Dag selv en Kart den tolde blev født eller stadt, var en i sig selv ligegyldig Sag, med mindre Europa for sin Roligheds Skyld skulle have fundet sig bejjet til at vise ham ud af Verden en halv Snes År for end den 11te December 1718. Min foregivne Fader var en god, ærlig Papirsmøller, en ringt, men for en god Kristian som han meget beroligende Vor. Thi da Førstnæt efter hans Tanke hadde bestemt ham til at være Møller, og Maaden var begæret med en meget om Samvittighed, hvori jeg dog ikke vil nægte, at der ofte blandede sig Indi forsiktigt, for at undlade han idelig Gub, fordi han ikke var kommet til at male Mel, da han ikke troede, at hans Kjæd var nærligt nok til at inddræs de Græsler, som plejer at falde i denne Profession. Hvor Rejsen levede Maanden i en Tidsalder, da enhver kunne med sig ved at være sin Profession bestændt, og da en Man af honnet Ambition altid måtte sige at fra Navn og Titel af det, han ikke var og ikke fornød. Da en Titel, da man af yderste Kreftor arbejder van Fabrikkers Ophøjning, syntes han, at den Titel Fabrikker tilfom ham med lige saa god Grund som nogen Baerer eller Garver, hvorför han ogsaa ontog den, saa meget heller, som den ikke fatter Vænge at få eller at beholde, hvorved han altsaa fandt Lejlighed til at berolige sin medbøde baade Virgjerrighed og Vengejerrighed.

Så dag efter min Fødsel befandt man i mit Husligt og Legeme en Del Træ og Urkamenter, som gav til Hjende, at jeg var bestemt til noget betydeligt i Verden, og at jeg ikke kunne med, eller i det mindste ikke måtte træs at stamme fra en gruen og nedrig Materie. Man munslede vel om, at jeg vor stadt af sammenstræbede Psalmer og Klude, hvoraaf en Del måtte være oversættede i en Modding, og at mine fornemme Urkamenter intet vilde betyde, da det mulig kunde have samme Bestyrkehed med mig som med Menneskene, blandsi hvilke det ikke hjælpen hænder sig, at en Grevindes og en Gaardelorts Bon var en meget naturlig Maade for de samme Linemanter. Min Fader ønska dog denne Træf for virkelig projektil

og udmarkede mig derfor fra mine øvrige Søskende som den, der en Gang vilde komme til at spille en glimrende Rolle i Verden. Det varede ikke længe, før end min Fader sendte mig til Kjøbenhavn uden nogen anden Rekommandation end den, mit Uddoeres fremvisse, hvilken jeg ogsaa befandt at være blandsi Menneskene den allerstørste; thi hvem har vel ikke set med mig, at de Dore, der ere tilnæmlede for en pukkelrygget og luftslidt Aristoteles, springe op af sig selv for den nydelige, velslakte, jorgylde og pudrede Døsmer?

Man onviste mig Værelser i en stor og løjbar grundsætter Gaard, kaldet Børsen, med Undskyldning, at man endnu ingen bedre Lejlighed havde for mig, men at man dagligdags arbejdede paa at løsje mig anstandigere Huusrum.

Jeg forsøgte her en urolig Hoben af mine jævnlige, alle med de samme legensige Hordeler som jeg, hvoraaf jeg lærte, at det ikke kostede den Raad, der havde stadt mig, megen Umage at danne mere lige saa smutte og velslakte Bøsnæser som jeg, en Verdom, som jeg meget vil have resoneret en for Hob Mennesket af begge Hjørn at esterlænse, naar de grandomme sig selv for et Spec. Man havde den Gudhed for mig at synne nis paa det prægtigste med Lovværd og andre udlogte Sikrster. Man satte Stempler paa mig, gav mig en Bestilling med adskillige Understrøfter, hvis Indhold var, at jeg herefter skulle agres og holdes for det, jeg ikke var, nemlig for seg og halvemindstvye gode, fuldværtig danste Skillinger. Jeg var inkommun i Verden, fandt altid ikke begriske, hvorefter man funde agtes for mere, end man virkelig er; men man sagde mig, at det var en antagen Regel blandsi Menneskene, at Karakterer og Bestillinger, Adelsbrev, Negler, Bonde og Stjerner, men ingenlunde den indvortes Verdi, var det, der afgjorde, paa hvad Hylde et Menneske skulle staa i Verden.

Dette og meget mere gjorde mig usædlig ejest at hænde Verden lidt nojere, hvortil også gaves Lejlighed, da man